

Kia mau ake to ika ka mau whiwhia, ko mau rawea;
Te inati a te Paretao, ka takoto kino koutou
I te tahua, i.

¹Papa-hikurangi: He pa kei roto o Turanga.

²Tamaure: Kei te ngaro tenei.

Orakaiapu:

Te kauanga-i-a-Te-Huki: } Kei te takiwa o Te Arai, Turanga.

³Tararau-o-whiti:

⁴Takeka: He tipuna no te takiwa o Whangara.

⁵Kohu para: I kohia te kai te aha ranei ki roto i te ipu, ka whaoina
ki te hangi tao ai.

⁶Turaki aparangi: Hinganga ope rangatira.

⁷Te Ika na Tumatauenga: He tangata i hinga i roto i te pakanga.

⁸Whangara: Kei te taha tuaraki atu o Turanga.

⁹Koutou: Ki tetahi 'tatau.' (W.D5).

¹⁰Ngawaerenga: He pa kei roto o Turanga.

¹¹Rangamaro: He ope taua kua takoto rite mo te pakanga.

¹²Tonganui: Ko te whare i mau ai te matau a Maui i te hiinga ake
ai i te Ika-a-Maui.

103.—HE TANGI.

Na Hinekimua. (Ngati-Puai, Ngati-Porou.)

Na Paratene Ngata raua ko Hone Ngatoto i whakamarama.

Ko tenei waiata he tangi na Hinekimua o Te Whanau-a-te-Rangi, (e kiiia nei i naianei ko Ngati-Puai), i tangihia atu i Motu-kokouri. I haere a Ngati-Puai ki te kawe tangohanga, i a Mere Meke, ki Anaura. He taonga hapa ka hoki mai na. E rua nga waka i rere mai nei, ko Te Urehina tetahi, ko Toki-a-te-rangi tetahi. Ka tukua mai e Tokipuanga he apuhau hei patu. Ko Tokipuanga he tohunga, no Ngati-awhia, no Ngati-Ira, ko te Motipua tona atua. Ka tahuri ko Toki-a-te-rangi, ka paea ki uta ki Omataira, ka tahuna ki te ahi. I tahuri te waka nei ki te Kehe-tuaranga, i waho o Rahui-manuka; i Whareponga. Ka mate na a Te Whetu-tawere raua ko tona mokopuna ko Pehimana Tataiarorangi (te tane tuatahi a Katerina Te Heikoko, nana a Tautuhiorongo, a Maata Pokai) Ka mate a Hemi Te Aka, a Te Matenga ne etahi atu—tona toru tekau pea. Ko Hemi Te Aka i kitea; tekau-ma-waru katoa pea nga tinana i paea ki uta. E whakawha ana a Te Whetutawere i a Mere Meke, ka wehea raua e te ngaru. Ka mate atu ko Te Whetu-tawere; ka hopu a Mere Meke ki te rimu, a ka waimarie tona u ki uta.

(Ref.: T. Turi p. 22).

Tera ia nga torouka,¹
Tokatea² ra, te Ana³ o Mataura:
Me te kaiaohia te roinfrata,
He puna wai, kai aku kamo. i.

E ua ra koe e te raro,
Hinu tangata no te iwi toa.
Ki tahau puta ra ki te Ahitawa,⁴
Roha mai ra i te parekura, i.